

Kjell-Idar Juvik

Fra: Smedseng Arve <Arve.Smedseng@helgelandssykehuset.no>
Sendt: torsdag 4. januar 2024 13:25
Til: Christian Skaug
Kopi: bent-joacim.bentzen@sd.dep.no; Nerberg Bernt Erling Nilssen; Stian Jensen; Kjell-Idar Juvik; Stig Sørø
Emne: Pasientreiser og endringene av flyrutene på Helgeland etter 1. april 2024

Vi viser til møte den 13. desember 2023 hvor det ble satt en frist til 15. januar i år med å komme med tilbakemelding på to alternative rutforslagene som ble presentert gjeldende etter 1. april i år. Ingen av de to fremlagte rutforslagene er i nærheten av å ivareta det behovet Helgelandssykehuset har for å sende pasienter til og fra Bodø og Tromsø på en fornuftig måte. I retning sør er vårt behov mer sammenfallende med næringslivet og andre reisendes behov.

HELGELAND - TROMSØ

Helgelandssykehuset sendte i 2022 2500 pasienter fra Helgeland til Tromsø. Dette er pasienter som ikke kan behandles på Helgeland, men som må til et høyere omsorgsnivå ved UNN Tromsø. Dette er pasienter med varierende helsetilstand. Hver femte pasient har så redusert almenntilstand, eller generell redusert funksjonsevne, at de må ha med egen ledsager under reisen. Til sammen rekvirerte Helgelandssykehuset 3.350 billetter fra Helgeland til Tromsø i 2022. Fordelt på 250 virkedager utgjør dette i gjennomsnitt over 13 reisende pr dag. Helgelandssykehuset har et ansvar for at alle disse pasientene får en så effektiv og skånsom reise som mulig. Dette innebærer en så kort reise og reisetid som mulig. Samtidig er man avhengig av et gitt tidsvindu for behandling ved UNN. Det ideelle er 5 – 6 timer. Det er viktig at reisen tur/retur Tromsø kan gjennomføres i løpet av samme dag, slik at pasienten ikke må overnatte. Retur til hjemstedet er svært ønskelig skjer så sømløst som mulig etter at den polikliniske aktiviteten ved UNN er avsluttet kl 15:00-16:00.

Det fremlagte rutealternativ 1 (tidlig avgang) forutsetter avgang kl 05:00. Det betyr at pasienter som bor i umiddelbar nærhet av flyplassen må starte hjemmefra i fire tiden for oppmøte 30 min før avgang. Pasienter som bor noe mer perifert har opptil 2 timer i bil før de ankommer flyplassen. For pasienter som er bosatt ute på øyene på Helgeland vil en avgang kl 05:00 være helt umulig å rekke. Det er en regel/praksis i norsk helsevesen at ingen pasienter skal pålegges å starte en pasientreise til behandling før kl 05.00. Dette betyr at ingen av pasientene kan pålegges å benytte disse flyavgangene. Disse tidlige ankomstene til Bodø medfører belastende lange ventetider på flyplassen i Bodø før de får reise videre til Tromsø. Ventetid på inntil 4 timer oppleves ikke som korresponderende, og etter vår oppfatning ikke i tråd med intensjonene som det legges opp til i samferdselsdepartementets anbudsutlysning.

I samferdselsdepartementets kravspesifikasjon til anbudsutlysningen for ruteområde 10 (Helgeland) står det for alle fire flyplassene i punktet om rutetider retning nord:

- Ruteføringen skal sikre korrespondanse med flyrute til og fra Tromsø
- Første landing i Bodø skal være seinest kl 08:30
- Siste avgang fra Bodø skal være tidligst kl 17:00

Intensjonene i kravspesifikasjon er tydelige og behovet bør være godt kjent for Widerøe. Vi viser her til dialogen som fant sted mellom departement, Helse Nord og Widerøe under Corona pandemiens oppstart våren 2020.

Rutealternativ 2 ruter pasientene til Tromsø via Værnes. Dette gir en økt reisetid i fly på 1 -1 ½ time mellom avgangsflyplassen på Helgeland og Tromsø. Dette har vært en benyttet reiserute for deler av Helgeland de siste årene. Dette er en reiserute vi til stadighet får tilbakemeldinger om oppleves som belastende for pasientene. Dette er ikke en reiserute vi ønsker å belaste våre pasienter med de kommende 5 årene.

HELGELAND - BODØ

Fra de fire flyplassene rekvirerer Helgelandssykehuset over 5 000 flybilletter årlig til Bodø. 20 billetter daglig. Også disse pasientene rammes av ruteopplegget med tidlig avgang. Tidlig ankomst med tilhørende venting i forkant av behandlingen for så å vente på en sein retur gir unødvendig lang og belastende dag også for disse pasientene.

På strekningen Brønnøysund – Bodø reiste 2 653 pasienter og ledsagere med fly i 2022. Dette er tilnærmet alle pasienter fra Sør Helgeland som skal til Bodø til behandling. På denne strekningen er fly eneste reisealternativ. Legger vi dette volumet til grunn for de øvrige destinasjonene på Helgeland kan vi grovt kalkulere et potensiale på 15 000 reisende pasienter inkludert ledsager for strekningene Helgeland – Bodø. Fly vil her være et reelt alternativ til tog og hurtigbåt når billettprisene reduseres etter 1.april. Dette forutsetter imidlertid et rutetilbud som oppleves fornuftig sammenlignet med andre reisemåter.

FORSLAG

Det er ikke innenfor vår kompetanse å ruteplanlegge for Widerøe. Vi tillater oss allikevel å foreslå at muligheten for å fly Helgeland – Bodø med mellomlandinger på nord tur blir vurdert. Oppstart fra første flyplass på Helgeland etter kl 06:30 med ankomst i Bodø til kl 08:00/08:30. Dette bør redusere behovet for to fly på morgningen fra Helgeland. Dette vil gi Widerøe en bedre seteutnyttelse på strekningene. Dersom den ene ruten flys BNN-MQN-BOO får man en tilleggseffekt ved at det gis et tilbud om en tverrforbindelse mellom Brønnøysund og Mo i Rana. Et tilbud som Helgelandspsykehuset kan ha interesse av å benytte.

Legger vi sammen antall pasienter fra Helgeland med pasientene fra Salten, Lofoten og Vesterålen som skal til Tromsø snakker vi om 30-35 pasienter daglig på strekningen Bodø – Tromsø. Det vil overraske oss om ikke en kommersiell aktør ser muligheten for å tilpasse sitt ruteopplegg mellom Bodø og Tromsø, for her å kunne gi disse passasjerene et tilbud.

Arve Smedseng | Avdelingsleder
Helgelandspsykehuset HF | Pasientreiser

Tlf: +47 75 66 25 49 | 995 07 454

Kopi:

Helgeland Regionråd v/Stig Sørra
Polarsirkelen Regionråd v/Kjell Idar Juvik
Nordland Fylkeskommune v/Stian Jensen
Samferdselsdepartementet v/Bent-Joacim Bentzen
Helse Nord v/Bernt Nerberg